

[Bording.]

Undersøgelse eller kræve en saadan Sikkerhed af Foreningerne. Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse citere et Par Linier af den højtærede Ministers Udtalelser herom ved Sagens første Behandling — de findes Sp. 439—40 i Rigsdagstidenden og lyder saaledes:

„Jeg vil ikke kunne paatage mig det Ansvar at undersøge, om der er Sikkerhed for hele Beløbet. Der er nemlig slet ikke krævet Sikkerhed for Beløbet; der er ikke krævet anden Sikkerhed end, at mindst 30 Landmænd tør gaa sammen og har den Tillid til hinanden, at de kautionerer for hinandens Laan.“

Det siger med andre Ord to Ting: for det første, at Ministeren ikke vil kunne paatage sig at undersøge, om Foreningerne giver Sikkerhed for det Beløb, som de låner af Staten, og for det andet, at Ministeren ingen anden Sikkerhed kræver, end at der er 30 Landmænd, der vil kautionere for hinanden overfor Staten. Det vil sige, at hvis der er 30, som er insolvente og derfor ikke løber nogen Risiko ved at kautionere for hinanden, vil Ministeren efter disse Udtalelser ikke være i Stand til at nægte en saadan Forening et Laan. Det er vi for vort Vedkommende Modstandere af, fordi vi mener for det første, at man slet ikke hjælper Landboerne ved en saadan Laaneforanstaltning, og for det andet, at Staten slet ikke er tjent med at udlaane under saadanne Vilkaar, fordi Risikoen saa vil blive alt for stor for Staten, uden at det kommer til at hjælpe Landboerne.

Da det tillige ved Sagens Behandling er blevet oplyst, at den højtærede Minister har tildelt i alt Fald en enkelt Forening Laan udenom disse Amtsudvalg, som er nedsat i Henhold til Loven, vil der jo heller ikke være absolut Garanti for, at Ministeren gennem Udvalgenes Undersøgelser og Anbefaling kommer til Klarhed over, om der er Sikkerhed for det Beløb, der udlaanes, og derfor har vi fra vor Side ment, at der bør gennemføres en Bestemmelse i Lovforslaget, der gaar ud paa, at Udvalgenes Undersøgelser af Foreningernes økonomiske Forhold maa være foretaget og Anbefalinger fra Udvalgene foreligge, før der foretages Udlaan fra Statens Side. Det er ingenlunde for at hindre Loven i at virke saa godt som tidligere, ingenlunde for at gaa imod, at de Foreninger, som er dannet paa et senere Tidspunkt, ogsaa kan faa Laan, men det er, for at Loven kan komme til at virke paa den mest forstandige Maade, for at der kan blive Mulighed for at hjælpe

paa de rigtige Steder, for at Loven ikke skal misbruges, ikke skal blive gennemført i en saadan Skikkelse, at den i Virkeligheden ødelægger sig selv. Derfor maa vi mene, at det Ændringsforslag, vi har stillet, betyder en haardt tiltrængt Forbedring af Forslaget. Efter Ministerens Udtalelser ved Sagens første Behandling, som det maaske var nødvendigt for Ministeren at fremkomme med, fordi det er muligt, at Ministeren ikke kan foretage disse Undersøgelser, maa vi kræve, at Amtsudvalgene i alt Fald foretager en saadan Undersøgelse, inden man kan afgøre, om en Forening bør have Laan eller ej. Det vil altsaa sige, at der baade skal foretages en Undersøgelse og gives Anbefaling af Amtsudvalgene, før Laanene kan tildeles. Med disse Ord skal jeg anbefale dem af Tingets Medlemmer, som ønsker, at Laanene skal komme de virkelig trængende Landmænd til Hjælp paa en for Staten nogenlunde betryggende Maade, at de stemmer for det Ændringsforslag, der er stillet af Socialdemokratiet.

Holdgaard: Som det fremgaar af Betænkningen, er jeg Medanbefaler af, at man stemmer for det foreliggende Lovforslag; men det fremgaar ogsaa klart deraf, at jeg har mine Betæneligheder herved. Naar den ærede Ordfører mente, at det under Hensyn til Stillingen ved et lignende Lovforslags Vedtagelse i Fjor maatte være saa uhyre let at blive enig nu, vil jeg dog sige, at saadan som Forholdene har udviklet sig, er mine Betæneligheder i Virkeligheden blevet større. Jeg havde nemlig ikke troet, at den Akkordlov, som blev gennemført i Fjor, skulde blive en saa fuldstændig Fiasko, som den er blevet. Det har udviklet sig saadan, at en hel Del af de Landbrugere, hvis eneste Redning er, at de kan faa deres Gældsforhold ordnet gennem en Akkord, hvilket de ikke kan ved den Lov, der blev gennemført i Fjor, kommer ind under de solidariske Driftslaane foreninger, der her er Tale om; og dette gør Forholdene usikrere for de solvente Landbrugere. Og derfor er mine Betæneligheder større i Aar, end de var i Fjor. Men paa den anden Side forstaar jeg meget vel, at en hel Del Landbrugere kan blive hjulpet ved en saadan Lovgivning som den, der her er Tale om, nemlig derved, at de kan faa Penge stillet til Raadighed til en forholdsvis billig Rente. Det er jo ogsaa lignende Betragtninger, man har anstillet fra alle andre Partiers Side; dette gælder ogsaa det ærede Medlem Hr. Bording; det var